



Goigs de Santa Maria de Foix

Torrelles de Foix

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Església de Santa Maria de Foix
Emplaçament Santuari de Santa Maria de Foix

Coordenades:

Latitud: 41.41503
Longitud: 1.56404
UTM Est (X): 379993
UTM Nord (Y): 4585826

Classificació

Número de fitxa 08288 - 71
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII-XX
Any 1716
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Castell de Foix](#)

[Aplec de Foix](#)

Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó
Data de registre de la fitxa: dv., 14/12/2018 - 01:00

Descripció

Els goigs de Santa Maria de Foix es canten en honor a la Mare de Déu de Foix al Santuari homònim, principalment el dia de la seva festivitat, el dilluns de Pasqua. També es canta el dia 8 de setembre, festivitat de les Mares de Déu Trobades i per la festa major del terme, el mes de juliol. Se'n coneixen una trentena, essent la més antiga coneguda de l'any 1716 i la més moderna de 2017. Es coneixen també impressions de l'any 1887 i 1959, aquest darrer amb música de Josep Maideu i Auguet, prevere. Els arranjaments musicals darrerament els havia fet Manel Cervera (1915-2015), qui va fundar la coral de Foix, l'any 1990 i la va dirigir fins el 2004. La tornada actualment fa: "Puig de Foix sou la alegría, Oh Maria! Mare de Déu agraciada i de Foix intitulada".

Observacions:

El mes d'abril de 2019 es va presentar el llibre que els estudi a i en recull una trentena.

Història

L'origen del costum de cantar els gojos dedicats a les Mares de Déu es remunta al segle XVI, durant el qual moltes de les confraries, especialment la del Roser, fomenten arreu aquest tipus d'esdeveniments musicals, introduïts dins les cerimònies religioses. El costum de cantar els gojos era molt més freqüent a l'antiguitat, ja que normalment eren cantats al final de cada celebració eucarística important.

Bibliografia

SOLÉ, Joan; PARELLADA, Albert. 2019. Els goigs a Nostra Senyora de Foix, advocada i patrona del Penedès. Gogistes Penedesencs i Ajuntament de Torrelles de Foix.

GOIGS
TRA SENYO-
Patrona, y Ad-
Pana-



DE NOS-
RA DE FOIX,
vocada del
dés.

Puix solen ser Advocada
de qualsevol peccador,
donauos vostre favor
Maria de Foix Sagrada.
En diferents llocs adora
vostres Imatges lo mony
perque totas ellas son
subildi en qualsevol hora;
eixa es la causa major
de fer en Foix venerada, &c.
Fou un Pastor qui trobà
vostre Imatge Portentosa,
y al mirarla tan hermosa
dins son sarò la posà;
pero de tant rich tresor
fou sa dicha malograda, &c.
Tres vegades intentà
portar-sen tant bell tresor,
y altres tantas son amor
vostre retiro aumentà,
ab eix prodigi, y favor,
quedà la gent admirada, &c.
Tal miracle conuogué
la gent à devoció,
recorren ab Profesió
al lloch quel Pastor digué,
y trobaren lo tresor
de vostre Imatge adorada, &c.
Vent que era xica clausura
per tal tresor una Cova,
fabricar Iglesia nova,
volgué de tors la ternura;
volent tots moguts de amor
solleu al lloch traslladada, &c.
Fins à Coma de Maria
queus portassen permetreus
pero, passar no volgueteu
de allí per ninguna via,



no podent ningun valor
mourer vostre Imatge amada, &c.
En memoria de eix portento
un devot ha edificat
vostre Hermita, en que ha mostrat
fer agrahit son alençó;
vent logra ab vostre favor
tenir saute millorada, &c.
En aqueixa alta eminencia
heu volgut ser venerada
per fer desta conuocada
alta Torre de clemencia,
que de tot perseguidor
sempre la tenu guardada, &c.
Aqui se troba el consilio
en qualsevol mal succés,
y la gent del Panadés
acú aquí ab gran anhelo,
puix troba en Vos lo favor
quant se veu atribulada, &c.
Sou Vos la Font Peregrina
del Paradis Celestial,
que cura qualsevol mal
ab raudals de aygua divina,
sent per qualsevol dolor
medicina assegurada, &c.
Aqueixa eminencia es la Arca
ahont se salvan à la vna,
Pontons, Terrellas, Llacuna,
Sant Martí, y esta Comarca,
contra qualsevol rigor
los fou Patrona adorada, &c.

TORNADA.

Puix solen ser Advocada
de qualsevol peccador,
donauos vostre favor
Maria de Foix Sagrada.

OREMVS. *Re. Vt digni efficiamur promissionibus &c.*

Concede nos famulos tuos quasumus Domine Deus perpetua mentis, & corporis sanitate gaudere, & gloria Beata Mariae semper Virginis Dei genitricis Mariae de Foix intercessione à presenti liberari tristitia, & aeterna perfrui letitia. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Barcelona: En casa Rafel Figueró à la Boria. Any 1716.



Puig de Foix sou la alegria,
 ¡Oh Maria!
 Mare de Deu agraciada,
 y de Foix intitulada,
 De aquella llum clara y pura,
 la hermosura,
 que Montserrat nos innova,
 assenyala en una Cova
 ser segura,
 la que nostres cors arroba
 so es: la Imatge pia:
 ¡Oh Maria! etc.
 A un pastor se revela,
 sens cautela,
 riquesa tan peregrina,
 y mes que d' or rica mina
 la recia,
 ventent que perla tant fina
 esta conxa concedia:
 ¡Oh Maria, etc.
 Dins lo sarró conduhida
 escondida,
 lo Pastor se la apropiaba
 y en sa casa la portaba
 dirigida,
 mes la Imatge s' entornaba
 a la Cova de ahont exia:
 ¡Oh Maria! etc.

Per lo que'l prodigi indica,
 se dedica
 Foix, á vostra reverencia,
 y en sa major eminencia
 edifica
 un temple ab magnificencia
 conforme á vos reueria,
 ¡Oh Maria! etc.
 En Canaan col·locada,
 entronizada,
 com á Reina vos venera
 la devoció verdadera,
 que postada
 en vos suplica y espera
 de tots hens la majoria:
 ¡Oh Maria! etc.
 Son de color moreneta
 molt perfeta,
 de gracia felis aurora,
 que á vostra vista, Senyora,
 se equieta
 la ánima mes pecadora,
 ahont plora sa reveldia:
 ¡Oh Maria! etc.
 Com á Rosa molt hermosa,
 y olerosa,
 los nostres cors suavisa,
 y de explets nos fecundisa

molt pomposa,
 la terra que se divisa,
 ser del Panadés sombría:
 ¡Oh Maria! etc.
 Quant la tempestat es tanta
 que'ns espanta,
 y los cors nos debilita,
 lo devot que os sollicita,
 Verge Santa,
 logra intacta la cullita,
 del rigor que se temia:
 ¡Oh Maria! etc.
 Ja que del Cel sou la porta,
 -com exorta,
 la Iglesia ab fervor y zel
 daunos entrada en lo Cel,
 fentvos forta
 contra lo enemich cruel
 que'ns fa la guerra en la agonía:
 ¡Oh Maria! etc.

TORNADA.

Puig de Foix sou la alegria,
 ¡Oh Maria!
 Mare de Deu agraciada
 y de Foix intitulada.

§ *Ora pro nobis Sancta Dei genitrix.* § *Ut digni efficiemur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Concede nos famulos tuos quesumus Domine Deus perpetu mentis, et corporis sanitate gaudere, et gloriosae Beatae Mariae semper Virginis intercessione á presenti liberari tristitia, et eterna perfrui laetitia per Christum Dominum nostrum. Amen.

Edició patrocinada pel Museu de Vilafranca del Penedès, i estampada en recordança de l'Exposició que l'autor, féu dels seus

goigs penedesencs, en la mencionada entitat cultural des del dia 8 al 19 del mes d'abril de l'any mil nou-cents cinquanta-nou.

PUIX de Foix sou l'alegria
Oh Maria!
Mare de Déu benaurada,
i de Foix intitulada.

D'aquella llum clara i pura,
quina albuira
a tots, Montserrat innova,
ens mostrà dins d'una cova
ser segura
la troballa, Oh dolça nova,
de la imatge de Maria.

Al pastor, així es revela
sens cautela,
aquella font peregrina;
dels béns del Cel, santa mina;
pura eixela;
perla cèlica i tan fina
com no ha vist la llum del dia.

Dins del sarró conduïda
escondida,
el pastor se la quedava
i a sa casa la portava
com dormida...
Mes la imatge s'entornava
i a la cova apareixia.

Miracle tan clar s'indica
que us dedica
tot Foix, santa reverència;
i dant-vos magnificència
i edifica
un temple ple d'opulència,
tal com el cas requeria.



ORA PRO NOBIS



Vostra color moreneta
més perfecta
us fa encara; Vós l'aurora
sou del poble, Oh Senyora!
I contreta
veient-vos, son pecat plora,
l'ànima que us percepia.

Com la rosa més formosa
i olorosa,
vostra mirada conhorta
les penes del cor i ens porta
abundosa,
l'aigua que el camp sec conhorta
i que el Penedès somnia.

I quan la tempesta és tanta
que ens espanta,
i els nostres cors debilita,
el devot que us sollicita,
Verge Santa!
veu com salveu la collita
d'aquell flagell que ell temia.

Ja que del Cel sou la porta,
com exhorta
l'Església amb amor i zel,
doneu-nos entrada al Cel
fent-nos forts
contra l'enemic cruel,
en el nostre darrer dia.

Puix de Foix sou l'alegria,
Oh Maria!
Mare de Déu benaurada,
i de Foix intitulada.

Musical score for the hymn, including vocal lines and piano accompaniment. The lyrics are written below the notes.

V. Ora pro nobis, Sancta Dei genitrix. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

CONCEDE nos famulos tuos, quaesumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa Beatae Mariae semper Virginis intercessione, a praesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui letitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Text antic andonim revisat. Música de Mosen Josep Maideu i Auguet, Prevere. Xilografies de R. Vives i Sabaté. Amb llicència celestíatica. Any del Senyor 1959.